مومند خپرندویه ټولنه

د ارواښاد نصیر الله مومند د لومړي تلین په یاد !

کینه مه کوئ
خپل نیتونه سم کړئ

Downloaded From:
Telegram: ArmanPashtoLibrary
WhatsApp: +93779815770

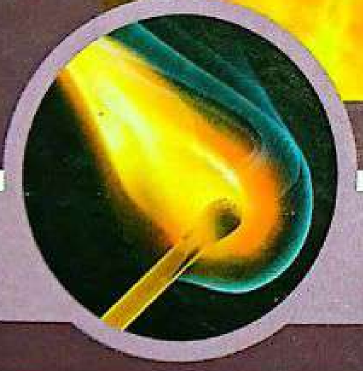

لیکوال: شیخ الاسلام مفتي محمد تقي عثماني
ژباړن: سعدالله فطرت

CamScanner

Downloaded From:
Telegram: ArmanPashtoLibrary
WhatsApp: +93779815770

کینه مه کوئ؛ خپل نیتونه سم کړئ

لیکوال: شیخ الاسلام مفتي محمد تقي عثماني
ژباړن: سعدالله فطرت

CamScanner

ځانګړني:

د کتاب نوم:	**کینه مه کوئ، خپل نېتونه سم کړئ**
لیکوال:	شیخ الاسلام مفتي محمد تقي عثماني
ژباړن:	سعد الله فطرت / ۰۷۷۴۵۹۲۴۲۱
ډیزاین/کمپوزچاري:	عبدالهادي اثر
خپرندوی:	مومند خپرندویه ټولنه - جلال آباد
بریښنالیک:	momand.books@gmail.com
چاپ کال:	۱۳۹۳ل / ۲۰۱۴م
چاپ شمېر:	۱۰۰۰
چاپوار:	لومړی
چاپځای:	مومند خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه

د بیا چاپ حقونه له خپرندویې ټولنې سره خوندي دي.

د ترلاسه کولو پتې:

عبدالمجید مومند کتاب پلورنځی، مخابراتو څلور لارې - جلال آباد. اړیکې: ۰۷۰۰۲۲۲۱۲۱ / ۰۷۷۷۲۲۲۱۲۱

خوست: غرغښت کتاب پلورنځی او سباوون کتاب پلورنځی، ګردېز: علمي کتاب پلورنځی، حمید ګردېزي مارکیټ، پکتیکا (شرنه): مجاهد کتاب پلورنځی / کابل: اصلاح و افکار کتاب پلورنځی، خیبر کتاب پلورنځی او مستقبل کتاب پلورنځی / هلمند: سید جمال الدین کتاب پلورنځی / پکتیا: روحاني بابا کتاب پلورنځی / کندهار: هېواد کتاب پلورنځی

بسم الله الرحمن الرحیم

CamScanner

ډالۍ

خپل مشر ورور، شېر الله شهید ته، چې په وړو کوالي کې یې زده کړې ته هڅولم او همدا به یې ویل، ځان ورسوه، چې زموږ سترګې به درسره هسکې وي، ما د هغه په خبره ځان ورساوه، خو ده ونه لیدم او دا ارمان یې له ځان سره ګور ته یووړ.

وروره !

د بېلتانه درد دې هماغسې موږ ژړوي، درجې دې لوړې شه

سعدالله فطرت

۱

لیکلړ

سرلیک	مخ
کینه یوه باطني ناروغي ده	۱
د کینې اور مړ بلیږي:	۲
له کینې څخه ځان ساتل فرض دي:	۲
کینه یانې څه؟	۳
د کینې درې درجې:	۴
ترټولو لوړی کینه کوونکی:	۵
د کینې کولو پایله:	۶
د کینې دوه لاملونه دي:	۶
کینه په دونیا او اخرت کې بربادوونکې ده:	۷
کینه ګر به د کینې په اور کې سوځي:	۷
د کینې درملنه:	۷
درې نړی:	۸
څوک په رښتیا د سکون احساس کوي؟	۹
روزي یو نعمت او خوړل یې بل نعمت:	۱۰
د الله جل جلاله د حکمت پرېکړې:	۱۱
د اردو یو متل:	۱۲
تاسو د دغه شیانو غوښتنه مه ولې کوئ؟	۱۲
د خپلو نعمتونو په لور وګورئ:	۱۳

تل له ځانه ټيټو خلکو ته ګوري: ۱۳
حضرت عبدالله بن مبارک او سکون: ۱۴
غوښتني پای ته نه رسېږي: ۱۴
دا د الله جل جلاله وېش دی: ۱۵
د کينې دويمه درملنه: ۱۶
د يوه بزرګ کيسه: ۱۷
د امام ابوحنيفه له غيبت څخه ځان ژغورنه: ۱۷
د امام ابو حنيفه يوه بله کيسه: ۱۸
رښتينی مفلس څوک دی؟ ۱۹
د جنت زېری: ۲۰
د هغه ګټه زما زيان: ۲۲
د کينې درېيمه درملنه: ۲۲
د کينې دوه ډولونه: ۲۲
سملاسي توبه وکړئ: ۲۴
د هغه په حق کې دوعا وکړئ: ۲۴
د حق له منځه تللو سپيناوی: ۲۵
د شيخ او پالونکي اړتيا: ۲۷
خپل نيتونه سم کړئ: ۲۹
ناسم پوهېدل: ۳۱
په قرآن شريف کې د اخلاصمندو او غير اخلاصمندو يو مثال: ۳۴
شرعي هجرت او هېواد پرېښودنه: ۴۱
د اخلاص اړتيا: ۴۱
د ځان ښودني غندنه: ۴۴
د ريا کوونکو جزا د غم کوهی: ۴۶
ښه نيت: ۴۷

Downloaded From:
Telegram: ArmanPashtoLibrary
WhatsApp: +93779815770

غواړمه چې ټوله دونیا مینه مینه مینه شي

د اسلامي نړۍ ستر عالم، مفکر او څېړونکی مفتي محمد تقي عثماني صیب کتابونه ډېر لولم، په رښتیا سره چې دی یو ستر علمي او معنوي کدر دی او کتابونه یې ډېر څه له ځان سره لري. د غه دواړه کتابونه چې ما ژباړلي یو یې (کینه) او دویم یې (خپل نیتونه سم کړئ) هغه موضوعات دي چې موږ په ورځني ژوند کې ډېر ورسره مخېږو مانا کینه زموږ د ټولو په زړونو کې پرته هغه ناروغي ده چې د درملنې په چل یې تراوسه نه پوی نه شو. که په نیکو کارونو کې یو له بل سره کینه وکړو یا ووایو چې کاش د غه نیک او ښه کار ما هم کړی وی بده نه ده دا ښه کینه ده. خو که داسې کینه وکړو چې ووایو زما ګاونډي، خپلوان، ملګری، ورور یا بل کوم نږدې د کورنۍ غړی ولې دومره دونیادار شو، ولې یې موټر

واخیسته، کور یې ولې جوړ که دا یې ولې وکړل او داسې نورې خبرې دا هرڅه هغه کینه ده چې موږ ورسره زوریږو او هم په ګناه کې راځو.
راځئ مخکې له دې چې د نورو مال دونیا او موټرې بنګلې وګورو زړه پرې وخورو یا یې کینه وکړو ولې دا نه وایو چې که هغه یې په دونیا او دولت خوشاله کړی زه یې په صخت، تعلیم او معنویت خوشاله کړی یم زه هم باید د الله ج شکر ادا کړم که چېرې موږ همداسې کینې کوو او همداسې مو نیتونه یو بل ته بد وي په خپلو کې سره ونه زغمو نو ورځ به مو یوه له بلې بدیږي او د ښې ورځې خاوندان به نه شو.
حدیث شریف دی چې انما الاعمال بالنیات مانا ټول عملونه په نیتونو پورې تړلي دي او هر چاته به هغه څه ور رسیږي څه چې یې په زړه کې وي او څه یې چې په نیت کې وي. الله ج هر سړی په خپل نیت ساتي او نیتونه دي چې ښه او بد یې موږ ته رارسیږي.
دا زما خبرې وې تر دې زیاتې خبرې نه لرم نورې به د مفتي عثماني صیب په کتاب کې ولولئ.
یو یادونه اړینه بولم هغه دا چې د کتاب چاپ دا ځل هم مومند خپرندویې ټولنې په غاړه واخیست زه دوی ته د اوږده عمر غوښتونکی یم پښتو ژبې ته د مومند خپرندویې ټولنې کړي خدمتونه له هیچا پټ نه دي، ګران ورور فضل مولا او نجیب مومند د اروا ښاد نصیر مومند ورور چې اوس د خپرندویې ټولنې مسوولیت په غاړه لري دواړه دې الله ج دغه ستر خدمت ته ژوندي ګرندي لري.
د رحمن الله بهیر هنرمندو ګوتو ته خو الفاظ نشته خو سلامي ورته ضرور کوم ځکه چې زما ټولو کتابونو پښتۍ د دې کتاب په شمول او د نورو زرګونو کتابونو خوږې او دل افروزه پښتۍ د همدې بهیر په

هنرمندو او نازکو ګوتو جوړې شوي دي الله ج دې د بهیر د فن او هنر بهیر همداسې ښه لري. دی سره له دې چې د ننګرهار پوهنتون عامه ادارې په پوهنځي کې زده کړیال دی زموږ سل او زر فرمایشه هم په سترګو مني د ده مینه او حوصله د منني او ستاینې وړ ده.

بس همدومره

ستاسو سعدالله فطرت

جلال اباد ښار، روښان مېنه خپل کور

د لیندۍ ۹ مه ۱۳۹۳ لمریز

کینه یوه باطني ناروغي ده

څرنګه چې الله جل جلاله زموږ په ظاهري کړنو کې ځيني شيان فرض او واجب کړي دي او ځيني شيان يې ګناه ګرځولي دي په همدې توګه زموږ په باطني کړنو کې ډېرې کړنې فرض دي او ډېرې ګناه لري او حتی حرام دي ځان ترې بايد داسې وساتو لکه څومره چې له سترو ګناهونو څخه ځان ډډه کوو.

عن ابو هريره رضى الله عنه ان النبى صلى الله عليه وسلم قال اياكم والحسد، فان الحسد ياكل الحسنات كما تاكل النار الحطب او قال العشب

(ابو داود، كتاب الادب، باب فى الحسد، حديث نمبر ۴۹۰۳)

نن چې زه د کومې خطرناکې ناروغۍ په اړه خبرې کوم هغې ته کينه وايي او ما چې پورته کوم حديث ووايه رسول الله صلى الله عليه وسلم هم د دغې ناروغۍ په اړه ويلي دي.

د پورتني حديث ژباړه داسې ده چې:

حضرت ابو هريره رضى الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل له کينې څخه ځانونه وژغورئ ځکه کينه نيکۍ داسې خوري لکه اور چې لرګي يا وچ واښه خوري. د راوي په دې کې شک دی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم لرګی ښودلی و که وچ واښه يې ښودلي وو مانا څرنګه چې اور وچ لرګي يا وچو ښو ته ورنږدې کړې

سملاسي سوزي له منځه یې وړي همدارنګه که په کوم سړي کې د کینې ناروغي وي نو ټولې نیکۍ یې ورځنې خوري

د کینې اور مړ بلیږي:

یو خو هغه اور دی چې ډېر ستر وي او په دقیقو کې هر څه له منځه وړي یو هغه اور وي چې نرۍ نرۍ بلیږي که دغه ډول اور په چا پورې شو نو په یو ځل یې نه سوزوي بلکې په کراره کراره به بلیږي او لږ لږ به یې خوري تر هغې چې له ټولو لرګیو څخه سکاره جوړ شي. همدارنګه کینه یوه ناروغي او یو داسې اور دی چې په کراره کراره بلیږي د انسان ښېګنې له منځه وړي او انسان خبرېږي هم نه چې زما نېکیانې له منځه ځي.
ځکه رسول الله صلی الله علیه وسلم له کینې څخه د ځان ژغورلو ډېر تاکید کړی دی.

له کینې څخه ځان ساتل فرض دي:

خو که موږ چېرې خپلې ټولنې او چاپېریال ته فکر وکړو وبه ګورو چې دا د کینې ناروغي د ټولنې په داخل کې پټه ده او ډېر لږ د خدای جل جلاله بنده ګان به داسې وي چې له دغې ناروغۍ څخه خوندي او پاک وي.
له کینې ځان ساتل فرض دي خو یوه خبره دا ده چې زموږ تر اوسه دې ته فکر هم نه دی چې موږ په دغه ناروغۍ اخته یوو، یاني له دې څخه د ځان ساتلو لپآره چمتووالی ډېر اړین دی.
لومړی باید ځان پر دې پوه کړو چې کینه په حقیقت کې څه شی دی؟ او کوم ډولونه لري؟ لاملونه یې څه دي؟ درملنه یې څه ده؟ په دغو څلورو

خبرو بـه رښا اچـوو الله جـل جلالـه دې زمـوږ دغـه خبـرې د دغـې نـاوړه ناروغۍ د له منځه وړلو لامل وګرځوي.

کينه يانې څه؟

کينـه دې تـه وايـي چـې د خپـل مسـلمان ورور پـه مـال، دولـت، شـهرت، نعمت، شخصيت او هر څه د بل مسلمان خوا بدېږي او په خپـل ورور يـې دغه هرڅه نه لورېږي يوازې ځانتـه يـې خوښـوي. دغـه نعمتونـه کـه مـادي وي او يا په دين پورې تړلې وي خو چې دويم سړی يې وګوري پـه زړه کـې يې اور بل شي او نيت يې بد شي چې دغه سړی ولـې لـه دې نعمتـه برخمن دی، زړه کې يې دا خبره راګرځي چې که له ده څخه دا نعمتونـه واخيسـتل شي ښه به وي، همدې ته کينه وايي.

د مثال په توګه الله جل جلاله چاته مـال دولـت ورکـړ، يـا يـې پـه سـته روغ پيدا کړی، يا يې ځوک لـه شـهرت څخـه برخمن کـړی، يـا يـې چاتـه عـزت ورکړ، يا يې علم ورکړی، اوس نو يو بل سړی دی هغـه چـې دا نـور خلـک ګوري زړه کې يې دا راګرځي چې دا نعمتونـه ولـې دغـو خلکـو تـه ورکـړل شوي دي؟ له ده څخه که دا نعمت واخيسـتل شـي نـو ډېـره بـه ښـه وي کـه لومړي سړی پـه کومـه سـتونزه کـې ښـکېلېږي يـا کومـه خبـره ورتـه پيـدا کېږي نو کينـه کـوونکی پـرې سخت خوشالېږي. او کـه چېرتـه دغـه پـاک زړی او د سـپېڅلي نيت ښـښـتن پرمختـګ وکـړي نـو کينـه ګـر پـرې ډېـر زورېږي چې دا ولې دومره مخکې ولاړ همدې ته کينه وايي.

اوس که د کينې حقيقت ته په کتو سره فکر وکړو نو پوه بـه شـو چـې کينـه کوونکی په رښتيا سره د الله جل جلاله په تقدير نيوکه کوي چې الله جل جلالـه دغـه نعمـت دې سـړي تـه ولـې ورکـړی دی؟ماتـه يـې ولـې نـه دی راکړی؟دا خو د الله جل جلاله پر پرېکړه نيوکه کوي، په هغه ذات ټيوکه

کوي چې په هر څه قادر دی او ورسره ورسره دا غوښتنه هم کوي چې که له دې سړي څخه په هره لاره چې وي دا نعمت واخیستل شي.
رښه راتلل (مانا کوم شی چې بل چاته ورکړل شوی دی ماته دې هم راکړل شي) روا دي.
دلته په دې خبره ځان پوهول په کار دي ځیني وخت داسې هم کېږي چې نور خلک له یو نعمت څخه برخمن کېږي نو د یو بل سړي په زړه کې هم دا هیله راپیدا کېږي چې که زه هم له دغه نعمت څخه برخمن شم نو ښه به وي دې ته کینه نه وایي. بلکې دې ته (رښه) وایي په عربي کې ورته (غبطه) وایي.او ځیني وخت خلک دا توری په کینه بدلوي خو دې ته کینه نه وایي.
د مثال په توګه د یو چا د ښایسته کور په لیدلو سره دې په زړه کې دا راوګرځي چې زما هم داسې کور وای یا لکه څرنګه چې هغه پلانګی دنده لري که زما هم د هغه په څېر دنده وای، یا د یو عالم انسان په لیدو دې زړه کې دا راوګرځي چې څرنګه علم الله جل جلاله هغه ته ورکړی دی که ماته یې هم راکړي دا کینه نه ده بلکې رښه ده دا هیڅ ګناه نه لري خو که چېرې مو په زړه کې دا راوګرځېدل چې دا نعمت له پلانکي څخه واخیستل شي نو ښه به وي دا کینه ده.

د کینې درې درجې:

د کینې درې درجې دي لومړۍ درجه یې دا ده چې په زړه کې مو دا را وګرځي کاشکې د هغه سړي په څېر نعمت ماته هم راکړل شي، او له هغه سره دې هم پاتې شي دا کومه بده او کینه کښه خبره نه ده خو که داسې ووایو چې له هغه څخه دې واخیستل شي او ماته دې راکړل شي دا نو د کینې لومړۍ درجه ده.

د کینې دویمه درجه دا ده چې له کوم نعمت څخه چې نور برخمن شوي دي له هغوی څخه دې واخیستل شي او ماته دې راکړل شي دلته په لومړي ګام کې دا غوښتنه درلودل چې له هغه بل څخه واخیستل شي او په دویم ګام کې دا غوښتنه چې ماته دې راکړل شي دا د کینې دویمه درجه ده.

د کینې دریمه درجه دا ده چې په دا سئ وو ایاست له هغه سړي څخه دې نه یوازې دا چې دغه واړه نعمتونه واخیستل شي ورسره ورسره دې هغه ټول امتیازات او منصب هم واخیستل شي چې دی یې له امله دغه ځای ته رسېدلی دی دا هرڅه باید له ده څخه واخیستل شي یانې هدف مو ترې دا وي چې له هغه څخه دې واخیستل شي ماته که راکول کېږي یا نه پروا یې نه راځي. دا د کینې ترټولو خرابه، ذلیله او خبیثه درجه ده الله جل جلاله دې موږ ټول له دې څخه وساتي.

ترټولو لومړی کینه کوونکی:

تر ټولو لومړی کینه کوونکی ابلیس دی کله چې الله جل جلاله حضرت ادم علیه السلام پیدا کړ ویې وفرمایل چې زه به ده ته د ځمکې په سره خلافت ورکوم دی به د ځمکې په سر زما خلیفه وي. او بیا یې حضرت ادم علیه السلام ته دغه مقام ورکړ پرښتو ته یې امر وکړ چې حضرت ادم علیه السلام ته سجده وکړئ د دې امر په اورېدو سره ابلیس سم وسوځېده چې هغه ته دومره ستر مقام ورکړل شو ماته رانه کړل شو او اوس به لا سجده هم ورته کوم هماغه وه چې له سجدې کولو څخه یې انکار وکړ، لنډه دا چې تر ټولو لومړی کینه کوونکی شیطان دی او ترټولو لومړی غرور کوونکی هم شیطان دی.

د کينې کولو پايله:

د کينې پايله خامخا وي مانا له چا سره چې کينه کېږي که هغه ته کوم تکليف رسيږي يا په کوم غم کې راګېريږي نو کينه کوونکی د هغه په غم او تکليف ډېر خوښيږي که هغه پرمختګ کوي يا له کوم نعمت څخه برخمن کېږي نو په دې سره کينه کوونکی خفه کېږي د نورو په تکليفونو خوښي کولو ته په عربي ژبه کې ((شماتت)) ويل کېږي دا هم د کينې يو ډول دی د قرانکريم په ډېرو ځايونو کې د دې غندنه راغلې ده قران کريم فرمايي:

اَمۡ يَحۡسُدُوۡنَ النَّاسَ عَلٰى مَاۤ اٰتٰهُمُ اللّٰهُ مِنۡ فَضۡلِه‌ۚ

[النساء/۵۴]

د کينې دوه لاملونه دي:

د کينې د ناروغۍ لامل به څه شی وي؟ دا ناروغي ولې راپيدا کېږي؟ د دې دوه لامله وي:

يو لامل يې له مادياتو، منصب او دولت سره مينه ده ځکه خو انسان تل همدا غواړي چې زما مرتبه دې لوړه وي زه دې په لوړ موقف کې اوسم اوس که کوم بل سړی ترې مخکې کېږي نو دی د هغه د راغورځولو فکر کوي.

د دې ناروغۍ دويم لامل بغض او کينه ده د مثال په توګه د چا په زړه کې بغض او کينه راپيدا کېږي او په پايله کې د بل په خوښۍ خفه کېږي په خفګان يې خوشالېږي کله چې د چا په زړه کې دا دوه خبرې وي نو خامخا کينه منځته راځي.

کینه په دونیا او اخرت کې بربادوونکې ده:

کینه یوه داسې ناروغي ده چې انسان په اخرت کې هم له تباهی سره مخ کوي او په دونیا کې هم د انسان لپاره وژونکې ده. د دې له امله دنیا او اخرت دواړه خرابیږي. نو که چېرې کوم سړی له بل سره کینه کوي نو تل به په ستونزو کې راګېر وي ځکه کله چې دی کوم بل سړی د پرمختګ په حال کې ګوري نو ورته ځوریږي او سخت په تکلیف کې وي چې له امله به یې روغتیایي وضعه ورځ تربلې پسې خرابیږي.

کینه ګر به د کینې په اور کې سوځي:

د عربي یو شعر دی چې مانا یې دا ده د کینې مثال د اور په خېر دی او د اور ځانګړنه دا ده چې کله ورته کوم شی د خوراک لپاره پیدا شي نو اور به یې خوري. د مثال په ډول اور ته د خوراک لپاره لرګی پیدا شو نو دغه اور به دا لرګی خوري خو کله چې لرګی له منځه لاړ شي نو د اور یوه برخه به د اور د بلې برخې په خوراک پیل وکړي. تر دې پورې چې هغه اور به هم له منځه لاړ شي. همدا ډول د کینې اور هم دی مانا کینه کوونکی خو به اول د نورو ته د زیان اړولو او خرابولو کوښښ کوي خو کله چې نورو ته زیان نه شي اړولی نو بیا په خپله د کینې په اور کې سوځي او له منځه ځي.

د کینې درملنه:

د کینې درملنه دا ده چې انسان داسې فکر وکړي چې په دې ویړ کاینات کې الله جل جلاله د خپلو ځانګړو حکمتونو او مصلحتونو له مخې د انسانانو ترمنځ د نعمتونو وېش کړی دی. چاته یې د روغتیا نعمت ورکړی دی، چاته یې مال دولت ورکړی دی، چاته یې درنښت ورکړی

دی، چاته يې ښکلا ورکړې ده، چاته يې ارام او سکون ورکړی دی لنډه دا چې په دې نړۍ کې هيڅ داسې انسان نشته چې له يو نه يو نعمت څخه نه وي برخمن او يا په کوم تکليف کې نه وي راګېر.

درې نړۍ:

الله جل جلاله په دې کايناتو کې درې نړۍ پيدا کړي دي يوه هغه ده چې په هغې کې هر وخت سکون وي، ستونزې په کې بيخي نشته د غم او تکليف نوم او نښان هم شتون نه لري هغې ته جنت وايي الله جل جلاله دې موږ ټول هلته ورولي.
هلته بس سکون دی کراري ده خوندونه دي، خوښۍ دي او يوه نړۍ د هغې په مقابل کې ده چې هلته هر وخت ستونزې وي هر وخت غم وي، مصيبتونه وي د خوښۍ او سکون هلته بيخي نوم او نښان نشته دی هغې ته دوزخ وايي الله جل جلاله دې موږ ټول ترې وساتي. امين
دريمه نړۍ له دې دواړو څخه جوړه ده چې هم په کې خوښي شته هم په کې غم ، سکون هم شته او ستونزې هم او هغې ته دونيا وايي چې موږ او تاسو په کې اوسېږو. په دې نړۍ کې به تاسو هيڅوک داسې پيدا نه کړئ چې ووايي زه په ټول ژوند کې له ستونزو سره نه يم مخ شوی او نه به داسې سړی پيدا کړئ چې ووايي ما هيڅکله کراره ورځ او خوشالي نده ليدلې. دلته له هرې خوښۍ د غم اغزي راتاو دي او په هره ستونزه کې يو سکون پټ دی. نه د دې دنيا ستونزې نکه دي او نه يې سکون نکه دی.

څوک په رښتیا د سکون احساس کوي؟

په هر صورت الله جل جلاله په خپل حکمت او مصلحت سره دا ټوله نړی پیدا کړې ده. او بیا یې دلته چاته له خپلو پرېمانه خزانو څخه یو نعمت ورکړی او چاته بل. که چاته یې د پیسو نعمت ورکړی نو څوک یې د روغتیا په نعمت خوشاله کړی دی. اوس د مال او پیسو درلودونکی که دا کینه کوي چې هغه بل سړي ته یې ولې روغ ستنه ورکړې ده؟ او که د روغې ستې څښتن دا کینه کوي چې هغه بل ته یې ولې مال دولت او پیسې ورکړي دي؟ خو که رښتیا ته وګورو نو دا د نصیبونو پرېکړې دي او هیڅوک د بل انسان په اړه دا نه شي ویلی چې کوم انسان په دې نړی کې ډېر خوشاله دی.

کله نا کله موږ ګورو چې د یو سړي ډېرې فابریکې وي، دنګې ماڼۍ یې ولاړې وي، موټرې یې وي، مزدوران یې ګرځي او د دونیا د عیش و عشرت هر څه ورسره شته دی او بل پلو ته یو مزدور دی چې له سهاره تر بیګا پورې په دیاړی پسې ګرځي او په ډېر مشکل سره خپلو بچو ته یو کپ ډوډۍ پیدا کوي. اوس که دغه مزدور دا بل دنیا داره سړی وګوري نو همداسې فکر به کوي چې دی خو په دنیا کې له هر ډول نعمتونو څخه برخمن دی.

خو که له دې سره سره د دې دواړو کورني ژوند ته هم وګورو نو پوه به شو چې هغه سړي چې د مزدورانو شمېر یې نشته دی، بې شمېره موټرې یې دي، بې ډېرې پیسې لري او هر څه یې ډېر تېر دی خو کورنی وضعیت یې داسې دی چې د شپې تر هغې نه شي ویده کېدای تر څو چې د خوب ګولۍ ونه خوري.

او خوراک یې داسې دی چې په دسترخوان بېلابېل نعمتونه ورته پراته دي خو دغه خان صاحب په کې یوازې یو ډول ساده خواړه خوړلی شي او

نور له هرڅه پرهېز دی بېلابېل ډول مېوې ورته پرتې دي خو ده په معده کې زخم دی او ډاکټر منعه کړی دی چې دا او هاغه شی به نه خورې چې ناروغي ته دې لا پسې زیاتوي اوس ټول خوراکونه او نعمتونه ده ته هېڅ دی.

تاسو وواياست هغه سړی چې هر ډول نعمتونو څخه برخمن دی او هر څه ښه ډېر تېر لري خو خوبونه پرې حرام دي او له خوراکه هم بې برخې دی او يو مزدور چې د ورځې اته ساعته سخت کار کولو وروسته سابه سوکړک له ښې لوږې وروسته ښه په خوند سره خوري او کله چې د خوب لپاره بسترې ته لاړ شي نو سملاسي خوب ورځي اته يا لس ساعته ښه خوب کوي او بيا پورته کېږي.

اوس وواياست په دې دواړو کې څوک په سکون کې دی؟

معلومه خبره ده چې که په دقت سره دې موضوع ته وګورو نو وبه وينو چې الله جل جلاله لومړي سړي ته هرڅه ډېر تېر ورکړي دي خو ربښتينی سکون يې دويم سړي ته ور په برخه کړی دی. دا ټولې د الله جل جلاله د حکمت پرېکړې دي.

روزي يو نعمت او خوړل يې بل نعمت:

زما د پلار دې الله جل جلاله مرتبې لوړې کړي هغه به ويل له ډوډۍ خوړلو وروسته چې دا کومه دعا ويل کېږي:

الحمد لله الذی اطعمنی هذا ورزقنه من غیر حول منی ولا قوة، غفر له ما تقدم من ذنبه (ترمذي شريف، ابواب الدعوات، باب مايقول اذا فرغ من الطعام، د حديث شمېره ۳۵۲۳)

يعنې د الله تعالی ډېر شکر دی چې ماته يې ډوډۍ راکړه او ماته يې دا روزي پرته زما له کوښښ او ځواک څخه راکړه. کوم سړی چې له ډوډۍ

وروسته دا دعا ولولي نو الله جل جلاله د هغه ټول پخواني واړه ګناهونه ببښي.

بیا مې پلار وویل په دې روایت کې رسول الله صلی الله علیه وسلم دوه ټکي جلا جلا یاد کړي دي، لومړی (رزقنیه) او دویم (اطعمنی) مانا الله جل جلاله ماته روزي راکړه او دا ډوډۍ یې رابانديې وخوړه. اوس پوښتنه دا راولاړېږي چې کله د دواړو ټکو مانا یو ډول ده یعنې روزي یې راکړه او ډوډۍ یې رابانديې وخوړه نو بیا یې دواړه ولې جلا جلا راوړي دي؟

د یوه ټکي یادولو بسنه کوله، بیا یې په خپله ځواب ووایه چې دواړه خبرې بېلې بېلې دي، ځکه چې د روزي ترلاسه کول یو خپلواک نعمت دی او خوړل یې دویم خپلواک نعمت دی. ځینې وخت د روزۍ د ترلاسه کولو نعمت موجود وي مانا په کور کې ډول ډول معیاري خواړه پاخه وي او هر ډول مېوې هم وي خو ولړه نه وي، معده خرابه وي او یا ډاکټر یې له خوړلو پرهېز راکړی وي. اوس په داسې حالت کې (رزقنا) شته دی خو (اطعمنا) نشته دی. الله جل جلاله روزي راکړې ده خو د خوړلو او هضمولو زور یې نه دی راکړی. په هر صورت په دې کې د الله جل جلاله حکمتونه او مصلحتونه شته دي چې چا ته څه ډول نعمت ورپه برخه کړي.

د الله جل جلاله د حکمت پرېکړې:

د کینې درملنه دا ده چې کینه کوونکی باید داسې فکر وکړي بل سړي ته چې الله جل جلاله کوم ستر نعمت ورکړی دی د هغې له امله زما په زړه کې غم راپیدا کېږي نو څومره نعمتونه بیا الله جل جلاله تا ته هم درکړي دي او هغه بل سړي ته یې نه دي ورکړي. کېدای شي الله جل جلاله له هغه

نه تاته ښه صحت در کړی وي، کېدای شي الله جل جلاله له هغه نه یې تاته ښه ښکلا در کړې وي یا یې کوم بل نعمت در کړی وي او هغه بیا ستا په خبر نه وي په ټولو دونیاوي نعمتونو کې د الله جل جلاله حکمت او مصلحت نغښتی وي چې انسان نه پرې پوهېږي. که دغه ډول فکر وکړو نو بیا به مو د کینې ناروغي کمه شي.

د اردو یو متل:

په اردو کې دا یو متل مشهور دی چې الله دې پک ته نوکان نه ورکوي. دا ډېر له حکمته ډک متل دی، مانا یې دا ده چې که چېرې الله جل جلاله تاته پیسې او دارایي درکړې وای نو تا به څه نخرې کړې وای او په کوم عذاب کې به دې ځان راګېر کړی وی. څومره په بې قدرۍ به دې دا پیسې لګولی او څه حال به دې وی. اوس که الله جل جلاله تاته دا نعمتونه نه دي درکړي نو د یو مصلحت له مخې یې نه دي درکړي. په همدې اړه قران کریم فرمایي:

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِهٖ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ

[النساء: ۳۲]

تاسو د دغه شیانو غوښتنه مه ولې کوئ؟

د دې لپاره چې تاسو نه پوهېږئ که الله جل جلاله تاسو ته دغه نعمتونه درکړي نو ته به څه فسادونه وکړې تاسو به کیسې اورېدلي وي چې پلانکي سړي پلانکی نعمت غوښته خو کله چې یې ترلاسه کړ نو د دې لپآره چې ورته ګټور تمام شي په زیان یې تمام شو. د دې لپاره تر ټولو د مخه په دې فکر په کار دی چې دا کوم نعمت چې دې بل سړي ته ورکړل

شوی دی او زه پرې سوزم، دا په رښتیا سره د الله جل جلاله په تقدیر نیوکه ده. کېدای شي تر دې تاسو ستر نعمت ولرئ چې له هغه سره به نه وی.

د خپلو نعمتونو په لور وګورئ:

دا ټولې خبرې له دې راولاړېږي چې انسان تل د خپل ځان پر ځای نورو ته ګوري. په خپله چې دی له کومو نعمتونو څخه برخمن دی هغې ته خو نه ګوري او نه پرې شکر وباسي د نورو نعمتونو ته یې سترګې نیولې وي. همدارنګه خپلو عیبونو ته هم نه ګوري خو د نورو خلکو عیبونه لټوي. وایي خپل عیب د ولو منځ دی چاته نه ښکاري. که چېرې انسان د الله جل جلاله لوري ورکړل شوي نعمتونه هر وخت یاد کړي نو بیا دې نورو ته په زړه کې کینه نه راولي که په هر حالت کې وي بیا هم الله جل جلاله پر تاسو د نعمتونو داسې باران کړی دی چې که تاسو د هغې په اړه فکر وکړئ نو د نورو خلکو په نعمتونو به درته هیڅ ډول کینه ونه درېږي.

تل له ځانه ټیټو خلکو ته ګورئ:

نن سبا زموږ په ټولنه کې ډېری خلک د نورو خلکو په کارونو کې ډېر کار لري. د مثال په توګه پلانکی سړی پیسې له کومه کوي؟ له کومه ځایه ورته راځي؟ دا کور یې څنګه جوړ کړ؟ دا څه رقم موټر یې اخیستی دی؟ د هرې خبرې جاج به اخلي او بیا د دغه ډول تفتیش او څېړنې پایله دا شي چې کله په دې راز پوی شي نو بیا یې پرې کینه نه راځي دغه وخت کې بیا ورته هغه مشهوره مقوله یادول اړین دي چې مخکې مو یاده کړه چې:

د دنیا په کارونو کې هر وخت له ځانه ټیټو خلکو ته ګورئ او د دین په کارونو کې تل له ځانه پورته خلکو ته ګورئ.

حضرت عبدالله بن مبارک او سکون:

حضرت عبدالله بن مبارک رحمة الله علیه فرمایي چې زه ښایسته موده د مالدارو په سیمه کې اوسېدم او له هغوی سره مې ناسته پاسته درلوده هغه مهال زه ډېر زیات خفه وم، ځکه چې هر څوک مې هم کتل نو کالي به یې له ما ښه ول، د هغوی د سورلۍ وسیله به له ما ښه وه، د هغوی کور به زما له کوره ښه و. بالاخره هر وخت به راسره دا غم و چې له هغه بل سره خو دا هر څه نعمتونه شته او له ماسره نشته دی نو زه تر ټولو زیات غمجن او بېوزله سړی یم.

بیا زه یو داسې ځای ته د اوسېدو لپاره لاړم چې هلته ټول غریبانان او ټیټ خلک اوسېدل او له هغوی سره مې ناسته پاسته پیل کړه. بیا نو زه ډېر په سکون کې شوم په داسې حال کې چې دلته معامله له هغه ځایه برعکس وه مانا دلته به زما د اغوستلو لباس له نورو خلکو ښه و. زما د سورلۍ وسیله تر بل هر چا ښه وه، زما کور به د هغوی له کوره ښه و، کله چې مې دا هرڅه وکتل نو بیا په رښتیا سره ډېر ډاډه شوم.

غوښتنې پای ته نه رسېږي:

په یاد ولرئ کوم سړی چې په دونیا ټولولو کې څومره مخکې هم لاړ شي بیا هم نه مړېږي. تاسو په دنیا کې تر ټولو مالداره سړي څخه وپوښتئ چې ایا ته هر څه لرې؟ اوس خو تا ته هیڅ هم نه دي په کار؟ نو هغه به درته په ځواب کې ووایي چې زه خو لا نور هم غواړم. هغه هم په دې فکر کې

دی چې زما دارایي نوره هم ډېره شي. متنبي د عربي ژبې ستر شاعر دی هغه د نړۍ په اړه ډېره له حکمت ډکه خبره کړې ده وايي:
ژباړه: په دې نړۍ کې د هیچا ګېډه هم نه ده مړه شوې کله چې ستاسو یوه غوښتنه لا نه وي پوره شوي نو له هغې وروسته به سملاسي بله راپیدا کیږي. هره یوه غوښتنه یوه بله غوښتنه رازېږوي او هر حاجت یو نوی حاجت راز ېږوي.

دا د الله جل جلاله وېش دی:

څومره به کینه وکړئ؟ تر کومه به د نورو په نعمتونو خفه کېږئ او زړه به خورئ؟ ځکه له دې خبرې سره خو به تاسو خامخا مخېږئ چې یو څوک به له تاسو څخه په یو نعمت کې ښه وي او بل سړی به په بل کې له تاسو څخه ښه وي خو موږ تاسو باید دې ته فکر وکړو چې دا ټول د الله جل جلاله وېش دی. او الله جل جلاله په خپل حکمت او مصلحت سره دغه وېش کړی دی. موږ تاسو په دې حکمت او مصلحت نه پوهېږو. ځکه چې موږ تاسو په یوه محدوده دایره کې فکر کوو.
ستاسو عقل محدود دی ستاسو د فکر کولو دایره محدوده ده، تاسو په یوه محدوده دایره کې فکر کوئ. خو د الله جل جلاله حکمت ډېر ستر دی هماغه ذات دغه پرېکړې کوي چې چاته کوم شی ورکړي؟ او چاته څه شی ورنکړي؟ بس که همداسې فکر وکړو نو د کینې ماده به بیخي له منځه لاړه شي او د کینې ناورغي به مو هم کمه شي.

د کینې دویمه درملنه:

د کینې د ناروغۍ دویمه درملنه دا ده چې کینه کوونکی باید له ځان سره فکر وکړي او ووایي ښه زما دا نه خوښیږي چې بل مسلمان ورور سره مې مالي امکانات ډېر وي الله جل جلاله هر څه ډېر تېر ورکړي وي او د هغه امکاناتو ته په کتو زما په زړه کې کینه راولاړیږي دا ماته ګټه نه شي رسولی خو زما مقابل لوری چې زه ورسره په زړه کې کینه ساتم هغه لا پسې ښه کیږي دونیا به یې هم تر ما ښه وي او په اخرت کې به هم تر ما ښه وي.

کینه کوونکی تل په زیان کې دی ځکه دی تل د نورو شتمنیو ته زوریږي او زړه یې خفه وي دا چې دی دغه شتمنۍ او امکانات نه شي ترلاسه کولی نو ښکاره خبره ده ترڅو چې ژوندی وي ورځ به یې تر بلې خرابیږي ښه اوس هغه څوک چې دا هرڅه لري د هغه دونیا خو ځکه ښه ده چې ډېر تېر لري او سات یې تېر دی او په اخرت کې یې ګټه دا شوه څومره چې خلک له ده سره زړه کې کینه ساتي هماغومره د ده په عملنامه کې ښېګنې زیاتېږي او څرنګه چې هغه مظلوم دی نو په اخرت کې به یې هم مرتبه لوړه وي.

د کینې ځانګړنه دا ده چې دا انسان غیبت، عیب لټونه او بې شمېره نورو ګناهونو ته چمتو کوي او پایله یې دا کېږي چې په خپله د کینه ګر ښېګنې د مقابل لوري عملنامې ته لېږل کېږي همدا راز کله چې ته د هغه غیبت کوې یا ورته ښېرا کوې نو ستا ښېګنې د هغه عملنامې ته ورلېږل کېږي لنډه دا چې ته څومره کینه کوي داسې مانا لري چې ته خپلې ښېګنې په یو پاکټ کې بندوي او هغه بل سړي ته یې لېږې اوس که یو سړی ټول عمر کینه کوي نو هغه به خپلې ټولې ښېګنې شمېري او د هغه بل سړي په عملنامه کې به یې ور اچوي.

د یوه بزرګ کیسه:

د یوه بزرګ کیسه ده وایي یو څل چا ورته وویل بزرګ صاحب هغه پلانکي تا پسې ډېر بد رد ویل، نوموړي چې دا واورېدل نو غلی شو هیڅ ځواب یې ور نه کړ. کله چې مجلس پای ته ورسېده نو کور ته لاړه او هغه سړي چې په دې پسې یې بد رد ویلي ول هغه ته یې یوه ښه ډالۍ چمتو کړه او د هغه کور ته یې ورولېږله.
خلکو ورته وویل صیبه هغه خو په تا پسې بد رد ویل او تا هغه ته ډالۍ ولېږله؟ بزرګ ځواب ورکړ چې هغه پر ما احسان کړی دی چې په ما پسې یې بدې خبرې کړي دي ځکه زما ښېګنې یې لا پسې زیاتې کړې اوس خو زه هم باید د هغه د احسان په بدل کې څه ورته ورکړم ځکه هغه زما د اخرت ښېګنې لا پسې زیاتې کړې زه باید هغه ته په دونیا کې پر یوې ډالۍ ونازوم

د امام ابوحنیفه له غیبت څخه ځان ژغورنه:

دا خبره ډېره مشهوره ده چې د حضرت امام ابو حنیفه په مجلس کې به هیچا د بل سړي غیت نه شو کولی. ځکه چې هغه به نه غیبت کولو او نه به یې غیبت اورېدلو. د هغه به مجلس کې به بیخي غیبت نه وه. یوه ورځ امام ابو حنیفه د خپلو شاګردانو پر وړاندې د غیبت او کینه کوونکي بدګنې بیانولې ویې ویل چې له غیبت سره ښېګنې له منځه ځي.
همدارنګه ویې فرمایل غیبت یو داسې شی دی چې غیبت کوونکی خپلې ښېګنې هغه چاته ورلېږي چې غیبت یې کوي ځکه نو زه هیڅکله هم غیبت نه کوم او که کله مې کاوه هم نو د خپل مور او پلار غیبت به کوم ځکه که د غیبت له امله زما کومې ښېګنې له ما څخه لاړې هم شي

نو زما د مور او پلار عملنامې ته به لاړې شي مانا د کوهي خته به په کوهي ولګول شي او بل چاته به په لاس ور نه شي.
نغوته تولـه دې خبرې ته ده چې غيبت کوونکی او کينه ګر په خپل زړه کې نورو ته ډېر بد غواړي خو هغه نه پوهېږي چې په حقيقت کې هغه بل کس ته ګټه رسوي هم په دنيا کې او هم په اخرت کې او خپل ځان ته په زوره زيان اړوي ځکه نو غيبت کول او کينه کول دواړه ډېر احمقانه کارونه دي.

د امام ابو حنيفه يوه بله کيسه:

حضرت سفيان ثوري رحمة الله عليه د امام ابو حنيفه رحمة الله عليه هم دوره دی دواړه پـه يوه دوره کې تېر شوي دي او دواړو پـه خپلـو خپلـو سيمو کې تدريس کاوه. يوه ورځ له حضرت سفيان ثوري رحمة الله عليه څخه چا وپوښتل چې د امام ابو حنيفه رحمة الله عليه په اړه ستا څه فکر دی؟ حضرت سفيان ثوري رحمة الله عليه ورتـه وفرمايل چې هغـه ډېر بخيل سړی دی، پوښتنه کوونکي ورته وويل چې موږ خو د هغـه پـه اړه اورېدلي دي چې هغه ډېر سخي سړی دی. حضرت سفيان ثوري رحمة الله عليه وفرمايل چې هغـه دومره بخيل دی چې خپلې ښېګڼې هيچاتـه نـه ورکوي او د نورو خلکو څخه ښېګڼې اخلي. هغه داسې چې خلک د هغـه ډېر غيبت کوي او د هغه بدګڼې بيانوي چې له امله يې د خلکو ښېګڼې د هغه په عملنامه کې ليکل کېږي او په خپله خو هغـه نـه غيبت اوري او نـه غيبت کوي ځکه نو خپلې ښېګڼې نورو خلکو ته ورکولو ته چمتو نـه دی. لنډه دا چې د اخرت په لحاظ له هغه څخه ډېر بخيل سړی نشته

رښتیني مفلس څوک دی؟

په حدیث شریف کې راغلي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم له صحابه کرامو څخه پوښتنه وکړه چې وو ایاست رښتیني مفلس څوک دی؟ صحابه کرامو وویل چې مفلس هغه څوک دی چې پیسې ورسره نه وي، رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل چې نه دا رښتیني مفلس نه دی بلکې رښتیني مفلس هغه څوک دی چې له دې دنیا څخه ځان سره ډېر لمونځونه، ډېر ذکرونه، ډېرې روژې، ډېرې ښېګڼې، یو سي خو کله چې د قیامت په ورځ الله جل جلاله ته د حساب کتاب لپاره حاضر شي نو هلته به ډېر خلک سره راټول وي یو به وایي چې ده زما پلانکی حق د پښو لاندې کړی و، دویم به وایي چې ده زما پلانکی حق له منځه وړی و، دریم به وایي چې ده زما په پلانکي حق ګېډه اچولې وه. اوس هلته خو به روپۍ نه وي چې دی یې هغوی ته ورکړي او حق یې ادا شي. د هغې دنیا روپۍ خو ښېګڼې دي نو الله جل جلاله به امر وکړي چې دې خلکو ته د هغه حق په بدل کې د دې سړي ښېګڼې ورکړئ، اوس به نو یو سړی د ده روژې واخلي، بل به یې لمونځونه واخلي، بل به یې ذکرونه واخلي او په خپله مخه به ځي په دې ډول به د دې سړي ټولې ښېګڼې ختمې شي خو د خلکو حقونه به ادا نه شي.نو الله جل جلاله به امر وکړي چې د حق د څښتنانو ګناهونه د ده په عملنامه کې واچوئ چې د هغوی حقوق ادا شي پایله به یې دا شي کله چې دی راغلی و ټوله عملنامه یې له ښېګڼو څخه ډکه وه او اوس بېرته نه یوازې دا چې تش لاس روان دی بلکې د ګناهونو پېټې یې هم له ځان سره روان کړی دی. په رښتیا سره دا مفلس دی.

په هر حال کینې سره دا سې ښېګڼې له منځه ځي.

(ترمذي، ابواب الصفة القیامته، باب ما جاء في شان الحساب، حدیث ۲۵۳۳)
که الله جل جلاله یو چاته په خپل فضل سره د ائینې په څېر سپېڅلی زړه ورکړي چې نه په کې کینه وي، نه په کې بغض وي، نه په کې غیبت وي، که څه هم نور یې په زړه کې نفلونه، ذکرونه، تلاوت نه وي خو زړه یې د ائینې په څېر وي نو الله جل جلاله به د ده مرتبه دومره لوړه کړي چې هیڅ حد به یې نه وي

د جنت زیری:

حضرت عبدالله بن عمرو بن العاص رضی الله عنه فرمایي چې یو ځل موږ له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره په مسجد نبوي کې ناست و، نو رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې اوس کوم سړی مسجد نبوي ته له دې لورې را داخل شي هغه به جنتي وي. موږ چې هغه لوري سترګې ور پورته کړې نو له لږ ځنډ وروسته یو سړی مسجد نبوي ته په داسې حال کې راننووت چې له څېرې نه یې د اودس اوبه څڅېدلې او په چپ لاس کې یې څپلکې نیولې وې. زموږ په زړه کې هم دا غوښتنه راپیدا شوه چې کاش موږ هم د ده په څېر وي ځکه چې رسول الله صلی الله علیه وسلم پرې د جنت زیری وکړ. حضرت عبدالله بن عمر بن العاص رضی الله عنه فرمایي چې کله مجلس پای ته ورسېده نو زما په زړه کې دا فکر راپیدا شو چې زه باید دا سړی له نږدې څخه وګورم چې داسې کوم عمل دی چې دا سړی یې کوي او رسول الله صلی الله علیه وسلم پرې د جنتي زیری هم وکړ. څرنګه چې هغه کور ته روان شو نو زه هم ورپسې غلی غلی شاته روان وم او په لاره کې مې ورته وویل چې زه دوه درې ورځې ستاسو په کور کې تېرول غواړم هغه راته اجازه راکړه، او زه د

هغوی کور ته لاړم. کله چې شپه شوه او بسترې ته لاړم نو ټوله شپه په بستره کې ویښ ناست وم تر څو دا وګورم چې د شپې هغه پاڅېږي څه شی کوي.

خو ټوله شپه تېره شوه هغه بیخي را پورته نه شو ټوله شپه ویده وه، د تهجد لمونځ یې هم ونه کړ، سهار مهال پاڅېده. له دې وروسته هم ما په ټوله ورځ کې په هغه کې څه داسې ځانګړی کار ونه لیده چې ده ترسره کړ.(نه نفلونه، نه ذکر، نه تسبیح، نه تلاوت) بس خو چې کله به د لمانځه وخت راغی نو جومات ته به د لمانځه ادا کولو لپآره لاړه. ما چې دوه درې ورځې تېرې کړې او د هغه کوم ځانګړی عمل مې ونه لیده نو ورته کړه مې چې رښتیا خبره خو دا ده چې رسول الله صلی الله علیه وسلم تاته د جنت زېری در کړ چې ته جنتي یې، زه د دې لپآره راغلم ترڅو ستا هغه عمل وګورم چې له امله یې الله جل جلاله تاته دومره ستر مقام درکړی دی.

خو ما له تاسره دوه درې ورځې تېرې کړې او ستا کوم ځانګړی عمل مې تر سترګو نه شو. یوازې فرض او واجب ترسره کوې او خپل عادي ژوند تېروې. هغه راته کړه چې که رسول الله صلی الله علیه وسلم ماته دا زېری راکړی وي نو دا زما لپآره ستر نعمت دی زه کوم ځانګړی عمل نه کوم او نه ډېر نفلونه کوم، خو یوه خبره ده هغه دا چې تراوسه پورې زما په زړه کې د چا لپآره کینه نه ده راګرځېدلې.

کېدای شي له دې امله الله جل جلاله زه له دومره ستر زېري څخه برخمن کړی یم. په ځینو روایتونو کې راغلي دي چې دا سړی حضرت سعد بن وقاص و چې له عشره مبشره صحابه وو څخه و.

د هغه ګټه زما زیان:

تاسو ولیدل چې د دغه سړي په عملونو کې نفلونه او ذکرونه نه ول بلکې یوازې زړه یې له کینې څخه پاک و. خپل زړه کې یې نورو خلکو ته کینه نه وه ساتلې او د ائینې په څېر یې سپېڅلی ساتلی و. که چېرې کینه ګر سړی فکر وکړي چې زه له چا سره کینه کوم د هغه په کې ګټه ده او زما په کې زیان دی نو له دې سره به یې د کینې ناروغي لږه کمه شي.

د کینې درېیمه درملنه:

څرنګه چې ما مخکې هم وویل چې د کینې بنسټ د دونیا او مافیها سره مینه ده. نو د کینې درېیمه درملنه دا ده چې سړی له خپل زړه څخه د دونیا مینه او محبت وباسي ځکه چې د ټولو ناروغیو جرړې له دونیا سره مینه ده. او له زړه نه د دغې مینې د ویستلو لاره دا ده چې سړی دا فکر وکړي دا دونیا د څو ورځو ده. هر وخت چې وي سترګې به مو پټې وي د انسان لپاره به د ژغورنې بله لاره نه وي. د دونیا خوندونه، نعمتونه، پیسې، شهرت، عزت دا هر څه تر هغې دي تر کومه چې ژوندی وي خو کله چې سترګې پټې شوې دا هر څه لاړل تر دې وروسته به بیا د انسان لپاره د ژغورنې هیڅ لاره نه وي.

د کینې دوه ډولونه:

یوه بله خبره هم واورئ او په دې پوهېدل هم ډېر اړین دي. هغه دا چې د کینې د بدګنو په اورېدو سره کېدای شي تاسو ته دا پوښتنه راپیدا شي چې کینه خو کله نا کله په غیر اختیاري توګه هم راپیدا کېږي په ځانګړي ډول هغه مهال کله چې زموږ هم عمره، هم سیاله او هم مسلکه

سړی وي او له مورې ښخه مخکې شي پر مختګ وکړي نو مورې له ځان سره وایو چې ښه دا خو له مورې ښخه مخکې شو. او بیا مو په زړه کې د هغه په اړه ډول ډول خبرې راپیدا شوې اوس خو نه مورې د دې کار اراده درلوده او نه مو په زړه کې راګرځېده خو په غیر اختیاري ډول دا خیال راغی له دې ښخه ښکه ځان وژغورو؟ له دې ښخه د ځان ژغورلو لاره څه ده؟

ښه ځان پوه کړئ چې د کینې یوه مرتبه دا هم ده چې د سړي په زړه کې دا راوګرځي هغه پلانکی سړی چې له کوم نعمت ښخه برخمن دی، له هغه ښخه دې دا نعمت واخیستل شي خو له دې فکر سره سره د کینه ګر په زړه کې د هغه سړي په اړه بدګنې هم راګرځي.

د مثال په توګه په مجلس کې چې کیني د هغه بدګنې بیانوي او غیبت یې کوي، دا کار د دې لپاره کوي چې د خلکو په زړه کې چې د هغه سړي په اړه کوم رښتینولي راپیدا شوې ده هغه ووځي. یا د دې کوښښ کوي چې له هغه سړي ښخه دا نعمت واخیستل شي دا کینه خو بیخي حرامه ده د دې په حراموالي کې هیڅ شک او شبه نشته دی.

خو ځیني وخت داسې وي نورو ته چې کوم نعمتونه ورکړل شوي وي د هغې له امله د بل سړي زړه ډېر غمجن وي او وایي ده ته ولې دا نعمت ورکړل شوی دی؟دا ډول کینه بیا له نورو کینو سره توپیر لري داسې چې لومړی سړی د هغه بل سړي نه غیبت کوي، نه یې بده وایي او نه یې بده غواړي بس یوازې دومره کوښښ کوي چې له هغه پلانکي سړي ښخه دا نعمت واخیستل شي، زړه یې نه کرارېږي او تل وایي چې هغه ته دا نعمت ولې ورکړل شوی دی؟

په رښتیا سره دا هم کینه ده او ګناه لري خو د دې درملنه اسانه ده او له لرې پاملرنې سره له دې ګناه ښخه ځان ژغورلی شو.

سملاسي توبه وکړئ:

کله چې مو په زړه کې دغه ډول خبرې راپیدا شي نو ورسره ورسره دې خبرې ته هم فکر وکړئ چې دا کینه څومره بد شی دی او دا زموږ زړه کې چې کومه خبره د هغه سړي د نعمت په اړه راپیدا شوې ده دا هم ډېره بده ده، کله چې مو دغه ډول خیال په زړه کې راپیدا شو نو سملاسي توبه وباسئ او فکر وکړئ زه خپل نفس او شیطان غولولی یم دا زما لپاره ستر عیب دی. لنډه دا چې کله مو له کینې سره سره په زړه کې د کینې بدي هم راوګرځېده نو د کینې ګناه کمېږي ان شاء الله

د هغه په حق کې دوعا وکړئ:

بزرګانو لیکلي دي چې کله مو په زړه کې د نورو خلکو نعمتونو په لیدلو سره کومه کینه راپیدا کېږي نو د دې یوه درملنه دا هم ده چې یوازې دې کښېني او له الله جل جلاله څخه دې د هغه په حق کې دوعا وکړي چې یا الله جل جلاله تا هغه انسان ته دا نعمت ورکړی دی نور یې هم ورزیات کړه. کله چې هغه سړی دا دوعا غواړي نو په زړه به یې سخته تمامه شي خو دا دوعا په زوره وکړئ چې یا الله جل جلاله هغه ته نور هم پرمختګ ورپه برخه کړې د هغه په نعمت کې نور هم برکت واچوې او له دې سره سره په خپل حق کې هم دا دعا وکړئ چې یا الله جل جلاله د دغه نعمت په اړه چې زما په زړه کې کومه کینه راپیدا کېږي په فضل او کرم سره یې له منځه یوسه. لنډه دا چې دا درې کارونه وکړئ اول دا چې په زړه کې مو کومه کینه راپیدا شوې ده او د هغه د نعمت د زوال په اړه مو کوم خیال زړه کې راګرځېدلی دی له زړه نه یې بد وګڼئ. دویم دا چې د هغه نعمت په اړه د خیر دعا وکړئ. درېیم دا چې په خپل حق کې دعا وغواړئ چې یا

الله جل جلالـه دغـه کینـه زمـا لـه زړه نـه وباسـه کـه لـه دې درې کـارونو وروسته مو بیا هم په زړه کې کوم غیر اختیاري خیال راګرځي نو بیا به مو پرې الله جل جلاله نه نیسي. ان شاء الله
خو که په زړه کې مو خیال راګرځي او دغـه خیال بد نـه ګڼئ او نـه يې د ورکاوي فکر کوئ او نه يې جبران کوئ نو پـه دې صورت کې دا کـار لـه ګناه څخه خالي نه دی.

د حق له منځه تللو سپیناوی:

دا مسالـه زه بیا بیا کوم چې د کومو ګناهونو اړیکـه د الله جل جلالـه سره ده مانا پـه هغـه پورې اړه لـري نو د دغـو ګناهونو درملنـه اسانه ده توبه وکړئ او دغه ګناه به مو وبښل شي. خو د کومو ګناهونو اړیکه چې له بنده ګانو سره تړلې ده هغه يوازې په توبې ویستلو سره نه بښل کېږي تر څو چې درته په خپله د حق څښتن بښنه ونه کړي او هغـه مو ونه بښي. یا مو ترڅو د هغه حق نه وي پرځای کړی تر هغې نه بښل کېږي.
کینـه داسې ده چې کـه پـه ژبـه مـو د دې نوم واخیستـه او د دې کینې پـه پایله کې مو د هغه غیبت وکړ یا مو د هغه لپاره بد وغوښتل نو بیا د دا کینه په د بنده ګانو په حقوقو پورې اړه لري، نو ترڅو چې مو هغـه سړی ونه بښي دا ګناه نه بښل کېږي.
خو که کینه مو پـه زړه کې وي، او پـه ژبه مو د هغه نه غیبت کړی وي او نـه مو د دغه نعمت د ورکاوي کوم عملي کار ته لاس نه وي پورې کړی نو پـه دغه وخت کې د دې کینې اړیکـه لـه حقوق الله سره ده. د دغې ګناه بښـنه پرته له دې چې له هغه سړي څخه وغوښتل شي نه بښل کېږي. نو تر کومـه چې کینه په زړه کې وي تر هغې پورې سړی پوهېږي چې خبره لا پـه ولکـه

کې ده خو که له زړه راووتله او خولې ته راغله او عملي بڼه یې غوره کړه نو بیا یې مخنیوی ستونزمن کېږي او د بېنلو هیڅ لاره یې نه وي.

د دین په کارونوکې رشک(مانا کاشکې زه هم داسې وی) کول ښه دي:

که د پرهېزګارۍ له امله مو په زړه کې دا راوګرځي چې کاشکې زه هم د پلانکي غوندې وی نو دا ښه خبره ده. همدارنګه رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي:

لاحسد الا فی اثنتین رجل اتاه الله ما لا فسلط علی هلکته فی الحق ورجل اتاه الله الحکمة فهو یقضی بها ویعلمها. (صحیح بخاری کتاب العلم باب الاغتباط فی العلم والحکمة حدیث نمبر ۷۳)

په دې حدیث کې له کینې څخه موخه رشک دی. مانا یو سړی دی چې الله جل جلاله ډېر مال دولت ورکړی دی او د الله جل جلاله په لاره کې یې لګوي او خپل اخرت پرې ښه کوي نو که اوس یو سړی ووایي چې که دهغه سړي غوندې مال دولت ما ته هم الله جل جلاله راکړی وی نو ما به هم د الله جل جلاله په لاره کې لګولی وی په زړه کې دا ډول نیت ساتل په کینه کې نه راځي. لنډه دا چې د دین په کارونو کې کې مو په زړه کې دغه ډول فکر راګرځي نو دا په کینه کې نه راځي.

د دنیا په کارونوکې رشک(مانا کاشکې زه هم داسې وی) کول ښه کار نه دی:

خو که د دنیا د مال دولت په اړه مو په زړه کې داسې راوګرځي چې له پلانکي سره ډېرې پیسې دي، پلانکي ډېر مشهور دی، د پلانکي خلک ډېر درناوی کوي نو دا ښه کار نه دی. ځکه چې له دې خبرو څخه بالاخره

حرص راپیدا کېږي او له حرص وروسته د کینه د راپیدا کېدلو هم اند ېښنه وي. که دغه ډول خبرې مو کله په زړه کې راو ګرځېدلې نو سملاسي داسې فکر وکړئ چې که هغه سړي ته الله جل جلاله دغه نعمتونه ورکړي دي نو ماته یې هم ډېر نعمتونه راکړي دي چې هغه ته یې نه دي ورکړي او کوم نعمتونه چې ماته نه دي راکړل شوي نو په دې کې به زما خیر وي کېدای شي الله جل جلاله د کوم مصلحت له مخې ماته دغه نعمت نه وي راکړی.

که چېرې یې هغه نعمت ماته راکړی وی نو کېدای شي زه په کوم ستر غم کې راګیر شوی وای. لنډه دا چې دغه ډول خبرې له خپل زړه څخه وباسئ. دا یو څو خبرې مې د کینې په اړه له تاسو سره شریکې کړې الله جل جلاله دې موږ او تاسو ټولو ته پر دې د پوهېدلو توفیق راکړي او له دې څخه دې الله جل جلاله موږ او تاسې وژغوري. امین

د شیخ او پالونکي اړتیا:

لکه څرنګه چې ما بیا بیا وویل چې د باطن څومره ناروغۍ دي، د باطن څومره بد اخلاقۍ او ګناهونه دي له دې څخه د ژغورلو اصلي درملنه دا ده چې له کوم درملنه کوونکي سره وکتل شي. که چېرې یو ډاکټر ناروغ له ځان سره کینوي او ښه یې په دې پوه کړي چې تبه په حقیقت کې څه شی وي؟ لاملونه یې څه دي؟ درملنه او درمل یې کوم کوم دي؟ خو کله چې په دې سړي تبه راشي نو د ډاکټر هغه خبرې چې ده ته یې کړي د هغې په یادولو سره دی کولی شي چې خپله درملنه وکړي؟

معلومه خبره ده چې دغه سړی داسې نه شي کولی، ځکه چې حالات سره توپیر کوي او ځیني وخت درمل هم خپل خاصیت په ځینو حالتونو کې بدلوي او موږ یې په خپل سر نه شو کارولی مانا ډاکټر ته مراجعه کول

اړین وي همدارنګه دا د باطن ناروغۍ دي، د مثال په توګه ریاکاري، کینه، بغض، دوښمني، غرور، تاسو خو د دې په حقیقت وپوهېدلئ نو کله چې یو له تاسو څخه په دغه ډول ناروغیو اخته شو، باید داسې یو چاته مراجعه وکړي چې هغه خپله درملنه کړې وي او د نورو په درملنه کې ښه پوی وي. هغه ته ووایي چې زما په زړه کې دغه خبرې او وسوسې راپیدا کېږي زه څه وکړم؟ د دې څه درملنه ده؟ نو بیا ورته هغه سمه درملنه وړاندیز کوي.

خو کله نا کله داسې کېږي چې سړی ځان ناروغه کړي او ناروغه نه وي ځینې وخت داسې کېږي چې سړی ځان روغ احساسوي خو په رښتیا سره روغ نه وي بلکې ناروغ وي. ځیني وخت بیا داسې کېږي چې د یو سړي چې کومه درملنه وي هغه پرېږدي او بل پلو ته مخه کړي. نو بنیادي خبره دا ده چې باید یوه شېخ ته مراجعه وشي او هغه ته خپل ټول وضعیت وویل شي او هغه چې ورته کومه درملنه وښایي باید هماغه عملي شي.

الله جل جلاله دې موږ او تاسو ته په دې د عمل کولو توفیق راکړي. امین

د ژباړې پای

د یکشنبې شپه.

پوره اته بجې

د لیندۍ ۲۵ مه ۱۳۹۱ لمریز

اتحاد لیلیه خپله خونه

Downloaded From:
Telegram: ArmanPashtoLibrary
WhatsApp: +93779815770

خپل نیتونه سم کړئ

CamScanner

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

-یوازې هغه عمل الله تعالی ته د منلو وړ دی، چې موخه مو ترې د هغه رضا وي، حضرت عمر رضي الله تعالی عنه څخه روایت دی، وایي رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي:

د انسانانو ټولې کړنې په نیت پورې تړلي دي او د نیتونو له مخې به هر انسان ته د خپلو کړو اعمالو خواږه لاسته ورځي، کوم سړي چې د الله تعالی رضا او د هغه د پیغمبر صلی الله علیه وسلم د پیروۍ لپاره هجرت وکړ، نو الله تعالی به دده هجرت په خپل درکې ومني، خو که چا هجرت وکړ او موخه یې د الله تعالی رضا او د هغه د پیغمبر صلی الله علیه وسلم پیروي نه وه، یا یې مادي ګټو لپاره کړي وي، یا د کومې ښځې د نکاح کولو هجرت وکړي، دا نو د الله تعالی د رضا په خاطر نه دی د خپلو شخصي ګټو په خاطر یې کړی دی او د همدې بدله به ورسېږي. [بخاري او مسلم].

وضاحت:

کومه ژباړه، چې مو د حدیث په اړه پورته وکړه، له هغې څخه د حدیث مانا ښه په ډاګه کېږي او تر دې نور وضاحت ته اړتیا نه

لري، خو موږ دلته ورسره څو کرښې نورې هم ورزیاتوو او د دې موضوع د لا روښانولو او ګټې اخیستلو لپاره پرې بحث کوو.

دغه حدیث مسلمانانو ته دا پیغام ورکوي، چې د هر ښه او بد، سولې، سلا، فساد او نور ټولو کارونو سرچینه په نیت پورې تړلې ده او دا هرڅه چې څوک ترسره کوي، دا د دوی د نیتونو ښکارندوی دی.

مانا، نېک کارونو ته هغه وخت ښه ویلی شو، چې په حسن نیت او ښه نیت سره سرته ورسېږي او که کوم ښه کار هم د بد نیت له مخې وکړو، نو که هر څومره ګټور وي، حساب یې پر نیت کېږي، د ښه نیت لپاره یې نه دی کړی، ځکه ورته ښه نه شو ویلی.

لنډه دا چې الله تعالی زموږ په نیتونو، ظاهري او باطني ټولو کارونو باندې پوی دی، هغه سره زموږ د ټولو کارونو حساب شته او هغه ذات زموږ ټول کارونه نیت پورې تړلي بولي.

ناسم پوهېدل:

ځینې خلک دا فکر ونه کړي، چې راځه خو دا ناسم او بې لارې کار دی، دا به په ښه نیت سره ترسره کړم، یا داسې وانګېرې، چې که څوک بد کارونه په ښه نیت سره وکړي، نو دغه بد کار به په ښه کار واوړي او دغه سړي ته به یې ثواب ورکړل شي.

د مثال په توګه یو سړی دی، له دې امله غله او سوکې کوي، چې له غلا شویو روپو څخه به غریبانو سره مرستې وکړي، نو

دغه سړي ته ثواب ورکول کېږي.

اصل خبره داده، کوم کارونه چې په خپل ذات کې بد دي، یا خراب دي او له کومو څخه چې الله تعالی او د هغه رسول منعه کړي، یو په هغې کارونو کې د ښه نیت لپاره بېخي سوال نه راپیدا کېږي، هیڅ امکان نه لري.

په هر حال، هغه کارونه خو د الله تعالی له غضب څخه نه دي خوندي او د هغوی په کارونو او نیتونو د ښه سړیتوب او سپېڅلتیا گومان کوي، دا د هغوی لپاره دویمه سزا ده، ځکه دا د الله تعالی له دین سره یو ډول ټوکې دي.

له حدیث شریف څخه معتبره لاره نشته او دغه حدیث داسې وایي، چې ښه اعمال که په بد او ناوړه نیت سره ترسره شي، نو هغې ته بیا نېک اعمال یا ښې کړنې نه شو ویلی، لنډه دا چې کوم کارونه په بد نیت سره ترسره کېږي، پایله به یې هم بده وي.

د مثال په توگه، یو انسان لمونځ ډېر په خشوع او خضوع سره کوي، ددې لپاره چې خلک ورته دیندار او پرهېزگاره ووایي او له دې امله یې خلک قدر وکړي، نو دې حدیث ته په کتو سره ویلی شو، چې له الله تعالی سره د دغه سړي د عبادت او لمانځه په اړه هیڅ قدر او ارزښت نشته، یا یو بل سړی دی، د کفر له هېواده د اسلام هېواد ته هجرت کوي، خو موخه یې له هجرت څخه د الله تعالی رضا نه، بلکې غواړي چې د هجرت په دغه نوي ځای کې له یوې مېرمنې سره واده وکړي، نو د داسې هجرت اجر او ثواب له الله تعالی سره نشته، بلکې جزا به یې هم ورکول

کېږي، دا د پورتني حديث لنډه او ساده مانا ده.

- که یوه ستره کړنه له اخلاص او د الله تعالی رضا لپاره نه وي، نو تاسو به جهنم ته ورسوي.

په یو حدیث شریف کې راغلي دي، د قیامت په ورځ به د درې ډوله خلکو په اړه دوزخ ته د وراچولو پرېکړه وشي، تر ټولو دمخه به هغه سړی راوغوښتل شي، چې په جهاد کې شهید شوی وی، کله چې راوستل شي، نو الله تعالی به ورته خپل ټول هغه نعمتونه مخې ته کړي، چې په دنیا کې ورته ورکړل شوي ول، بیا به ترې الله تعالی پوښتنه وکړي، ووایه، تا د دغو نعمتونو حق پرځای کړی و؟ او څه دې وکړل؟ هغه به ورته په ځواب کې ووایي: ای خدایه! ما خو ستا په لاره کې جهاد وکړ او ستا د رضا لاسته راوړلو په خاطر مې خپل ځان قرباني کړ، الله تعالی به ورته وفرمايي: ته دروغ وایې، تا یوازې په دې خاطر جهاد کړی و، چې ته په زړورتیا مشهور شې او هماغسې وشولو په دنیا کې ستا د زړورتیا نوم خپور شو، نو د الله تعالی په امر سره به په جهنم کې واچول شي.

همدارنګه یو دیني عالم او د قرآن کریم عالم به د الله تعالی عدالت ته راوغوښتل شي، الله تعالی به ترې پوښتنه وکړي، چې تا کوم کارونه کړي ول؟ هغه به ورته په ځواب کې ووايي، چې ای پروردګاره! ما ستا دین او ستا کتاب زده کړ او بیا مې خلکو ته وروښوده او دا هرڅه مې ستا د رضا په خاطر وکړل، الله تعالی به ورته وفرمايي، ته دروغ وایې، تا دا هرڅه ددې لپاره کړي ول، چې خلک درته قاري، مولوي او عالم ووایي، بیا به د الله تعالی

په امر سره دا هم دوزخ ته وروغورځول شي.

بیا به یو داسې سړی راوغوښتل شي، چې هغه ته الله تعالی د هر مال، جایداد ورکړی وي، له هغه به پوښتنه وشي، تا څه وکړل؟

هغه به په ځواب کې ورته ووایي، ای الله تعالی! ما د خیر ښېګنې هیڅ داسې ځای نه و پرېښی، چې ستا د رضا لپاره مې ورسره مالي مرسته نه وي کړې، الله تعالی به ورته وفرمايي، ته دروغجن یې، تا دا هرڅه ددې لپاره کول، دا مال، دارایي، پیسې او هرڅه دې ځکه لګول، چې خلک درته سخي ووایي او ستا د سخاوت کیسې وکړي، بیا د غه سړی هم دوزخ ته وروغورځول شي. [مسلم]

الله تعالی دې موږ له نفاق، ریا او د نیتونو له فساده وژغوري آمین.

لنډه دا چې د الله تعالی پر وړاندې هغه کارونه د منلو وړ دي، چې په هغې کې مو نیت پاک وي، په دین کې د ښته اخلاص وايي.

په قران شریف کې د اخلاصمندو او غیر اخلاصمندو یو مثال:

د قرآن کریم په لاندینیو دوه آیاتونو کې د دوه ډوله صدقه او خیرات ورکوونکو یادونه شوې ده، یو هغه خلک دي، چې د نوم او ځان ښودلو لپاره د رضا په خاطر د بېوزلو، غریبانو او فقیرانو سره مرستې کوي.

د دغو دواړو خلکو کارونه، چې موږ تاسو وینو، نو توپیر یې

نه شو کولی او دا څرګنده خبره ده، چې زموږ سترګې د دوی ترمینځ قضاوت نه شي کولی، خو قرآن شریف بیا ددې دواړو په اړه وایي، دا چې د دوی نیتونه سره توپیر لري، نو څرګنده خبره ده، چې پایلې به یې هم سره ورته نه وي.

[كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦٤﴾]

ژباړه: چې خپل مال محضې خلکو ته د ښودلو لپاره لګوي او نه یې پر خدای ایمان وي او نه یې پر آخرت، د هغه د لګښت مثال داسې دی، لکه یوه ښویه تیږه، چې دوړه پرې ناسته وي، کله چې جړی پرې وورېږي، ټوله دوړه ترې یوسي او تیږه هماغسې ښویه سوتره پاتې شي، دې خلکو چې په خپل ګومان سره د خیرات کومه نېکي ګټلې ده، له هغې نه هیڅ شی د هغو لاس ته نه ورځي او کافرانو ته سمه لاره ښودل د الله عادت نه دی.

[وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ أُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ]

ژباړه: د دې پر خلاف، کوم خلک چې خپل مالونه یوازې د الله د خوشحالولو لپاره په ډاډه زړه او ثبات لګوي، د هغو د لګښت مثال داسې دی، لکه چې په کومه مځکه کې یو بڼ وي، که شېبه باران پرې وورېږي، نو دوه چنده مېوې نیسي.

نو دا چې دواړو کسانو یو ډول نېک کار ترسره کړی دی، له

غریبانانو او بېوزلو سره یې مرستې کړي دي، خو د یو نیت یوازې د ځان ښودنې و، نو پرته له دې چې په دنیا کې یې خلکو یوازې صفت کاوه، له دې پورته هیڅ په لاس ورنغلل او ده همدا غوښتل، چې خلک زما د دغه کار په اړه ښې تبصرې وکړي، خو دویم سړي دغه د خیر ښېګڼې او صدقې کار یوازې د الله تعالی د رضا لپاره کړی و، الله تعالی هغه په خپل پاک نیت سره وستایه او هغه ته یې هماغسې بدله هم ورکړه، لنډه دا چې دا هغه الهي قانون دی، چې رسول الله صلی الله علیه وسلم یې په یوه حدیث شریف کې په اړه داسې وایي:

په دې دنیا کې موږ یوازې د خلکو ظاهري کار ته ګورو او پرېکړې کوو، خو په آخرت کې ټولې پرېکړې د نیتونو له مخې کېږي.

دا دنیا چې موږ تاسو په کې ژوند کوو، زموږ د حواسو او درک کولو دایره د خلکو ظاهري څېرې او کارونو ته په کتو پورې محدوده ده، مانا دلته موږ د خلکو ظاهري کارونو ته په کتو سره د هغه د ښه او بد تمیز کولی شو او د همدې له مخې هغه سره چلند کوو، اړیکه ورسره ساتو، تر ظاهري کارونو وراخوا موږ د خلکو له زړونو، نیتونو او د سینو له رازونو نه یو خبر، ځکه حضرت عمر فاروق رضي الله تعالی عنه وفرمایل:

[نَحْنُ لَکُمْ بِالظَّاهِرِ وَاللّٰهُ یَتَوَلَّی السَّرَائِرَ]

ژباړه: زموږ کار دا دی، چې ظاهر ته په کتو سره امر وکړو او پټ رازونه په الله تعالی پورې اړه لري، یوازې هغه پرې پوهېږي،

خو د قیامت په ورځ به الله تعالی د خپل علم الغیب له مخې د خلکو نیتونو او زړونو د ارادې له مخې پرېکړې کوي، لکه څرنګه چې په دې دنیا کې د خلکو ظاهري څېرې او اعمالو ته په کتو سره مونږ پرېکړه کوو، د قیامت پر ورځ به دا خبره برعکس وی، هلته به الله تعالی د هغوی دننه زړه ته ګوري او ظاهري کارونه به له هماغو خلکو سره پرېږدي.

د دغه حدیث ځانګړی ارزښت:

دا حدیث د رسول الله صلی الله علیه وسلم له هغو هر اړخیزو، پراخه او ټول منلو لارښوونو څخه دی، سره له دې چې لنډ حدیث دی، خو د مانا او مفهوم له مخې په کې د دین یوه ستره برخه رانغښتې ده او د سمندر په کوزه کې مانا ترې اخیستل کېږي.

تردې پورې چې ځینو امامانو ویلي دي، په دغه حدیث شریف کې د اسلام یوه بشپړه برخه راخیستل شوې ده او دا مبالغه نه ده، ځکه کومه خبره چې دغو امامانو کړې ده، دا رښتیا ده، ځکه د اصولو له مخې اسلام درې برخې لري، اول ایمان، دویم اعمال او درېیم اخلاص دا چې په یاد حدیث شریف کې ټول بحث په اخلاص شوی دی، نو ځکه ویلی شو، چې د اسلام یوه بشپړه برخه په کې راخیستل شوې ده، اخلاص یو داسې شی دی، چې زمونږ د ورځني ژوند په هر ګام او هر کار کې اړین دی، په ځانګړي ډول، کله چې یو بنده د نېکو او ښو کارونو لړی پیل کړي، که علمي او یا عملي، نو پرته له اخلاصه یې سرته نه شي رسولی، ځکه ډېرو سترو امامانو خپل کتابونه له همدې حدیث څخه پیل کړی دی، امام بخاري رحمه الله خپل کتاب (جامع

صحیح) او تر هغې وروسته بغوي خپل کتاب (مصابیح) له همدې حدیث شریف څخه پیل کړی دی، د حدیثو حافظ ابن مهدي وايي، هرڅوک که کوم دیني کتاب لیکي، نو ښه خبره دا ده، چې پیل یې په همدغه حدیث شریف سره وکړي، مخکې بیا وايي، که چېرې زه په خپله وغواړم، کتاب ولیکم، نو هر څپرکی به یې له همدې حدیث شریف څخه پیلوم. [فتح الباري]

إِنَّمَا الأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِامْرِءٍ مَا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللّهِ وَرَسُولِهِ فَهِجْرَتُهُ إِلَى اللّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا أَوِ امْرَأَةٍ يَتَزَوَّجُهَا فَهِجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ

ژباړه: د انسانانو ټولې کړنې په نیت پورې تړلې دي او د نیتونو له مخې به هر انسان ته د خپلو کړو اعمالو خواره لاسته ورځي، کوم سړي چې د الله تعالی رضا او د هغه د پیغمبر صلی الله علیه وسلم د پیروی لپاره هجرت وکړ، نو الله تعالی به دده هجرت په خپل درکې ومني، خو که چا هجرت وکړ او موخه یې د الله تعالی رضا او د هغه د پیغمبر صلی الله علیه وسلم پیروي نه وه، یا یې مادي ګټو لپاره کړي وي، یا د کومې ښځې د نکاح کولو هجرت وکړي، دا نو د الله تعالی د رضا په خاطر نه دی د خپلو شخصي ګټو په خاطر یې کړی دی او د همدې نیت بدله به ورسېږي [بخاري او مسلم].

د حدیث شریف د ویلو اړتیا:

تردې حدیث وروسته رسول الله صلی الله علیه وسلم د لا ښه پوهېدا په خاطر د هجرت مثال راوړی دی، فرمايي، په دغه وخت کې مدينې منورې ته هجرت کول د هر مسلمان لپاره اړين و، ځکه چې په مکه معظمه او نورو کليو کې له کافرانو سره د مسلمانانو شپې سختې شوې او مسلمانانو نه شول کولی له هغوی سره اسلامي ژوند تېر کړي.

هجرت کوونکو د دين د سرلوړۍ او په يوه پاک اسلامي چاپېريال کې د مسلمانانو په حيث د ژوند تېرولو لپاره خپل خوږ استوګنځی پرېښود او يوه پردي ځای ته ولاړل، هلته يې د هجرت ټولې سختۍ پر ځانونو ومنلې او دا هرڅه يې يوازې د الله تعالی د رضا لپاره وزغمل، په دغو هجرت کوونکو کې يو سړی داسې هم و، چې هغه يوې مېرمنې ته د نکاح کولو وړانديز وکړ او دغه مېرمن په مدينه منوره کې اوسېده، هغه سړی بل ځای کې اوسېده، ښځې ورته په ځواب کې وويل، که ته مدينې منورې ته راشې، نو زه درسره نکاح کولی شم، هماغه و، چې دغه سړي هجرت وکړ او له هغې ښځې سره يې نکاح وکړه، نو صحابه کرامو به کله کله هغه ته د (قيس د لور) مهاجر وايه

له دې امله رسول الله صلی الله علیه وسلم په دغه حديث شريف کې د هجرت يادونه او مثال راوړ، که نه په هرعمل کې نيت همداسې رول لري، که نيت چا د بد کار کړی وي، بد به ويني او که د ښه کار نيت يې کړی وي، ښه به ورکول کېږي.

دا حديث درېيمه برخه علم دی:

حضـرت امـام شـافعي رحمـه الله او امـام احمـد رحمـه الله وايـي، چې دا حـديث د ټـول علـم درېيمـه برخـه ده، ځکـه چې انسـاني کړنې له درې شيانو څخه راووځي.

۱.زړه ۲.ژبه ۳.له نورو غړو څخه

او نيـت زړه پـورې تړلـی دی او زړه پـورې چې کـوم اعمـال تړلـي وي، په همدې حديث کې يادونه شوې ده.

همدارنګـه امـام شـافعي رحمـه الله دا هـم فرمـايلي دي، چې دا حـديث د فقـې د يـو سـتر څپرکـي ښـکارندوی دی او علمـاوو دې حديث شريف تـه د (ثلث الاسلام) درېيمـه برخـه اسلام لقب ورکړی دی.

حضـرت امـام ابـو داود رحمـه الله فرمـايلي، چې دا حـديث نيمـه فقه ده.

د تېـرې زمـانې ټولـو علمـاء کرامـو خپـل کتابونـه لـه همـدې حـديث څخـه پيـل کـړي دي، امـام بخـاري رحمـه الله هـم خپـل کتـاب پـه همـدې حـديث سره پيـل کـړی دی، همدارنګـه مشـکوة شـريف کې هم لـه همـدې حـديث څخـه پيـل شـوی دی، محـدث عبـد الرحمن بـن مهـدي رحمـه الله فرمـايي، هـر ليکـوال تـه بويـه، چې خپـل کتـاب لـه همدې حديث څخه پيل کړي

د عـادت او عبـادت تـوپير پـه نيـت سره کـوو، يـو عبـادت لـه بـل څخـه د نيـت پـه واسـطه افضـليت مـومي، لکـه څرنګـه چې د نفلـو او

فرضي لمونځونو تو پیر په نیت سره کېږي

که د عادت له مخې یو سړی خوراک، څښاک او کوروالی پرېږدي، نو روژه یې نه کېږي، ځکه چې د روژې د ثواب لپاره د روژې نیت ډېر اړین دی.

شرعي هجرت او هېواد پرېښودنه:

نن سبا خلک یوازې هېواد پرېښودو ته هجرت وایي، که څه هم په نیت کې یې دا خبره نه وي، چې وطن د الله تعالی د رضا لپاره پرېږدم او که بل هېواد ته د تلو پر مهال که په لاره کې هر څو مره روا ناروا وکړي، د ډېرو حقوق تر پښو لاندې کړي او هغه ځای ته په رسېدو سره که ډېر داسې کارونه وکړي، چې الله تعالی ترې منعه فرمایلې وي، سره له دې ټولو بې لاریو به ورته هجرت وایي، خدای تعالی دې موږ د نفس له فریبه وساتي، چېرته د صحابه کرامو رضوان الله علیهم هجرتونه او چېرته اوسني هېواد پرېښودل، چې حتا لمونځونه هم نه په کې ادا کېږي.

د اخلاص اړتیا:

اخلاص ډېر مهم شی دی، ترڅو پورې چې مو نیت سپېڅلی نه وي او زړه کې مو دا نه وي، چې د دغه کار له ترسره کولو مې موخه د الله تعالی رضا ده، ترهغې هیڅ یو عمل ته ښایسته نه شو ویلی.

بزرګان وایي، که په یو کار کې مو یو نیت د دین وي او یو د دنیا بیا هم هغې کار ته اخلاص نه شو ویلی، لکه له روژې نیولو مو هدف دا وي، چې د ډوډۍ له پخولو به هم خلاص یم او د

ناروغۍ له امله به یو ډول پرهېز هم یم، یا له حج کولو څخه مو موخه دا وي، چې یو بهترین او الله تعالی ته خوښ عبادت دی، خو ورسره دې دا هم زړه کې وي، چې څه خو چکر به مې هم شي، سیل میل به هم وکړم، یا دې په اعتکاف کې نیت دا وي، چې څه دا یو ښه عبادت دی، ثواب یې هم ډېر دی او یو څو ورځې به د کور له کرایه هم خلاص یم، یا غریبانانو او بېوزلو سره مې څکه مرسته وکړه، چې ثواب هم لري او خوله یې هم بنده شوه، نو دا ټول خیالات چې ستاسو په زړه او ذهن کې راګرځي، دا له اخلاصه وتلي دي، څکه چې د شیطان مکر او جل ول مو د دغې نعمت ترلاسه کولو ته نه پرېږدي.

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي، چې که یو څوک په داسې حال کې له دنیا څخه لاړه، چې یوازې له الله تعالی سره یې د زړه له اخلاصه مینه درلوده، لمونځ یې کاوه او زکات یې ورکاوه، نو دغه سړی په داسې حال کې له دې دنیا څخه لاړه چې الله تعالی ورڅخه رضا دی.

له حضرت ابو فراس رضي الله تعالی عنه څخه روایت دی، چې وایي یو څلې له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه یو سړي پوښتنه وکړه، چې ایمان څه شی دی؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته کړه، چې اخلاص... !!!

حضرت معاذ بن جبل رضي الله تعالی عنه فرمایي، کله چې رسول الله صلی الله علیه وسلم زه د یمن د حاکم په حیث وټاکلم او لېږلم یې، نو ما رسول الله صلی الله علیه وسلم ته کړه، چې ماته نصیحت وکړه، رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل، په خپل

دین کې اخلاص کوه، نو ستا لږ عمل به ډېر شمېرل کېږي

حضرت ثوبان رضي الله تعالی عنه فرمايي، چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي دي، اخلاص کوونکو ته زېری ورکوم، چې دوی د لاربښوونې او سمې لارې ډیوې دي، چې له امله به یې هره توره شپه سبا شي.

حضرت سعد رضي الله تعالی عنه فرمايي، چې ما خپل ځان له ځینو صحابه کرامو څخه لوړ وګاڼه، نو په دې وخت کې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل، چې الله تعالی له دې امت سره مرسته د ضعیفو او کمزورو خلکو د دعا، د هغوی د لمانځه او د هغوی د اخلاص له مخې کوي.

حضرت ابو امامه رضي الله تعالی عنه فرمايي، چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ته یو سړی راغی او پوښتنه یې ترې وکړه، چې ای د الله تعالی پیغمبره! یو سړی جهاد کوي او غواړي، چې ثواب او شهرت دواړه ترلاسه کړي، نو څه باید وکړي؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل، هیڅ دې نه کوي.

دغه سړي درې ځلې دا پوښتنه وکړه او رسول الله صلی الله علیه وسلم همدغه ځواب ورکړ، بیا رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل، بې له شکه الله تعالی هغه کار خوښوي او قبلوي، چې موخه ترې د الله تعالی رضا وي.

لنډه دا چې که څوک غواړي، چې ډېر ثواب وګټي، نو هغوی دې د ډېر اخلاص ساتلو کوښښ وکړي.

د ځان ښودنې غندنه:

له دې حقیقت څخه انکار نه شي کېدای، چې که د یوه سړي له یوه کار څخه موخه د الله تعالی رضا نه وي، نو خامخا به د دنیا اړوند کومه ګټه ورپورې تړلې وي، لکه شهرت، پیسې، جاه و جلال او داسې نور او له دې امله ښه کارونه کوي، چې له خلکو سره ناسته پاسته لري، ګوري راګوري ورسره، ترڅو هغوی یې وګوري، صفت یې وکړي، ښه ښه نومونه ورته واخلي، قدرداني یې وکړي او خلکو کې مشهور شي.

دا چې دا هرڅه سملاسي نغد لاسته راځي او د آخرت معامله قرض ده، په ډېرو حدیثونو کې ریا له شرک سره برابره ګڼل شوې ده، همدارنګه رسول الله صلی الله علیه وسلم په یوه حدیث کې ویلي دي:

زه پر تاسو ډارېږم، چې کوچنی شرک ونه کړئ، صحابه کرامو به ورته وویل، کوچنی شرک څه شی دی؟ ویې فرمایل، ځان ښودل.

حضرت شداد بن اوس رضي الله تعالی عنه فرمایي، چې ما له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه اورېدلي دي، چا چې د ځان ښودنې او (ریا) لپاره لمونځ وکړ، هغه شرک وکړ، چا چې د ځان ښودنې لپاره روژه ونیوله، هغه شرک وکړ، چا چې د ځان ښودنې لپاره صدقه ورکړه، هغه شرک وکړ. [رواه احمد]

یو ځلې شداد بن اوس رضي الله تعالی عنه ژړل، چا ترې پوښتنه وکړه، ولې ژاړې؟ ویې ویل، یوه خبره رایاده شوه، چې له

پیغمبر صلی الله علیه وسلم څخه مې اورېدلي وه، هغې وژړول

ما له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه اورېدلي ول، زه د خپل امت په شرکت کولو او پټ شهرت باندې ډارېږم

ما ترې وپوښتل، ای د الله تعالی پیغمبره! له تا وروسته به ستا امت شرک وکړي؟ ویې فرمایل: هو، بیا یې وویل، خبر اوسئ، هغوی به لمر یا سپوږمۍ ته عبادت نه کوي او نه به د بت یا تیږې عبادت وکړي، خو په خپلو عملونو به ډارېږي

او پټ شهرت د پټه وایي، چې په دوی کې به یو سړی روژه ونیسي، بیا یې که کوم کار ته زړه شي، یا یې ذوق وشي، نو روژه به ورته پرېږدي [احمد و بیهقي]

په یوه حدیث شریف کې راغلي دي، چې الله تعالی فرمایي، کوم سړي چې داسې یو عمل وکړ، چې پرته له ما یې بل څوک هم په کې شریک وګاڼه، نو زه به د غه سړي سره دده له عمله پرېږدم، مانا د دغې عمل به هیڅ ثواب ورنه کړم

حضرت عمر رضي الله تعالی عنه یوه ورځ جومات ته راغی، ویې لیدل، چې معاذ بن جبل رضي الله تعالی عنه قبر ته ناست دی او ژاړي، پوښتنه یې ترې وکړه، ولې ژاړې؟ یو شی ما ژړوي، چې هغه مې له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه اورېدلي دي، هغه مبارک به ویل، چې لږه ریا هم شرک دی او چا چې د خدای تعالی له دوست سره دښمني وکړه، داسې ده لکه له خدای تعالی سره چې د جنګ میدان ته راوځي.

پرته له شک څخه الله تعالی هغه بنده ګان خوښوي، چې په پټه سره عبادت کوي، پرهېزګاروي او د ځان ښودنې لپاره تقوی او پرهېزګاري نه کوي.

دغه ډول خلک به له هر ډول مصیبتونو او تورتمنونو څخه په امان وي. [مشکوة]

د ریا کوونکو جزا د غم کوهي:

حضرت ابو هریره رضي الله تعالی عنه فرمایي، چې یو ځل رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل [جُبّ الحُزن] څخه ځان وساتئ.

ومو پوښتل: یا رسول الله صلی الله علیه وسلم [جُبّ الحُزن] څه شی دی؟

ویې فرمایل: په دوزخ کې یوه شاه ده، چې هره ورځ ترې دوزخ څلور سوه ځلې پناه غواړي، صحابه کرامو وپوښتل، دغه کوهي د چا لپاره دی؟

رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل: د هغه عبادت کوونکي لپاره چې د ځان ښودلو لپاره ښه کارونه کوي [مشکوة]

په دې دنیا ذلیل:

حضرت عبدالله ابن عمر رضي الله تعالی عنه وایي، رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل، کوم سړی چې خپل یو عمل مشهور کړي، خدای تعالی به هغه د خپل مخلوق په مجلسونو

کې په بدۍ مشهور کړي، ذلیل او وبه یې شرموي [طبراني والبیهقي]

ښه نیت:

د ښه نیت په لرلو سره الله تعالی مسلمانانو ته داسې یوه ښه نسخه وروښودله، چې په عملي کولو سره به یې هر مسلمان ته خاورو څخه سره زر جوړېږي.

ځینې خلک داسې فکر کوي، چې د ښه نیت په درلودلو سره ناسم کارونه هم سمېږي او له ګناه څه ثواب جوړېږي، دا خبره خو بېخي ناسمه ده، ګناه خو په هر حالت کې ګناه ده، چې په څو مره ښه نیت سره تر سره شي روانه ده.

د مثال په توګه یو څوک د چا له کور څخه په دې نیت غلا کوي، چې کوم شیان یا پیسې، چې له غلا څخه لاسته راځي، هغه به صدقه کړم، نو د دغې نیت له امله به یې د غلا ګناه ونه بښل شي.

د رسول الله صلی الله علیه وسلم له پورتنۍ خبرې څخه مطلب دا دی:

۱. په هیڅ یو نېک او ښه کار تر هغې ثواب نه ورکول کېږي، ترڅو چې په سم نیت سره تر سره نه شي.

د مثال په توګه، د لمانځه ثواب هغه وخت ډېر زیات شي، چې د الله تعالی د خوشحالولو لپاره وشي، که د ځان ښودنې لپاره لمونځ وشي، نو برعکس ګناه به یې د ثواب پر پرتله زیاته وي

۲. او دویم مطلب دا دی، کوم کارونه چې مباح یا جایز دي، اصلي حکم یې دا دی، چې په هغې نه ثواب شته او نه پرې عذاب، خو که دغه روا کالونه په سم نیت سره ترسره شي، نو په عبادت بدلیږي او ثواب هم پرې ورکول کیږي، د مثال په ډول؛ ډوډۍ خوراک له مباح کارونو څخه یو کار دی، خو که یو څوک ډوډۍ په دې نیت سره وخوري، چې له امله به یې زما د وجود ځواک پیاوړی شي او بیا به د الله تعالی په لاره کې ترې کتمه واخلم، نو دغه ډوډۍ خوراک ثواب هم لري، یا یې په دې نیت سره وخوري، چې الله تعالی زما د نفس حق هم پر ما ایښی دی، نو د دې حق پرځای کولو لپاره ډوډۍ خورم، یا یې په دې نیت سره خوري خوند ترې واخلمه او له زړه نه د الله تعالی شکر وباسم، نو د داسې نیتونو په درلودلو سره ډوډۍ خوړل ثواب لري، لنډه دا چې ټول مباح کارونه که په ښه نیت سره ترسره شي، د ثواب لامل ګرځي، د ښه نیت یو څو مثالونه چې به ورځني ژوند کې موږ کولی شو، همدغه کارونه ثواب وګرځوو، په لاندې ډول دي

- حلاله روزي پیدا کول د سوداګرۍ له لارې وي، د دندې له لارې، د کرنې یا بلې کومې لارې څخه وي، که چیرې په دې کې د انسان نیت دا وي، چې الله تعالی زما د خپل ځان او زما د کورنۍ روزۍ پیدا کول، پر ما فرض کړي دي، دا روزي ځکه پیدا کوم، چې د هغوی حق ور ادا کړم، نو د حلالې روزۍ دا ټول کارونه د عبادت او ثواب په څېر ګرځي.

بیا که چیرته دا نیت هم ولرو، چې کومې روپۍ چې د دغې کاروبار له لارې ګټم، اول به پرې د خپلې کورنۍ اړتیاوې پوره کوم او چې کله مې له کورنۍ هم زیاتې شوې، بیا به یې پر بېوزله

او غریبانانو ووېشم، یا به یې په نورو ښو کارونو ولګوم، نو د دغې نیت په درلودلو سره به لا ډېر ثواب وګټي.

- که چېرې یو سړی زده کړې کوي، نیت یې دا وي، چې وروسته له لوړو زده کړو غواړم، د خپلو خلکو خدمت وکړم، که ځوک دیني زده کړې کوي، نو خلکو ته د دین رسولو نیت وکړي، د طب زده کړیال دا نیت وکړي، چې د زده کړو تر بشپړېدا وروسته به د خپلو خلکو خدمت ته متې رابډ وهم

انجینري، والا دغه پوهنځی په دې خاطر لولي، چې له دې لارې به د دې هېواد خدمت وکړم، یا ځوک کوم بل هنر زده کوي، چې نور خلک به راخخه ګټه پورته کړي

- انسان چې کوم کار هم د ځان لپاره خوښ کړي او په دې اړه فکر وکړي، چې د روزۍ ژمنه الله تعالی کړې ده، خامخا به یو کسب ډوډۍ راکوي، خو زه غواړم همدغه لاره وټاکم، ځکه له همدې لارې د الله تعالی د مخلوق ښه خدمت کولی شم، نو دغه کار هم د اجر او ثواب لامل کېږي

د مثال په توګه یو ځوک ډاکتر کېږي، دا نیت وکړي، چې د پیسو ګټلو نورې ډېرې چارې هم وې، ما ځکه ډاکتري ولوسته، چې له دې لارې د خلکو د خدمت مصدر وګرځم

د مثال په ډول یو سړی د رخت دوکان لري، هغه دا کار و بار به دې نیت سره کوي، چې په شریعت کې ښه لباس اغوستل واجب دي، ډېرې نورې لارې هم وې، چې ما کولی شو له هغو لارو ډېرې پیسې وګټم، خو دا کار مې ځکه وټاکه، چې د خلکو دغه واجب عمل سرته ورسوم

همدارنګه که یو ځوک دنده په دې خاطر پرمخ وړي او هدف

یې دا وي، چې له دې لارې خپلو خلکو ته خدمت وکړم، که څه هم نوموړی دغه کار د پیسو په مقابل کې کوي، خو ثواب به د نیت ورکول کېږي.

- ښه لباس (کالي) د دې په خاطر اغوندم، چې الله تعالی ماته کوم نعمتونه راکړي، ښکاره یې کړم او لیدونکي یې وګوري، د دې لپاره مې نه دي اغوستي، چې یا ماته ستر سرمایه لرونکی ووایي او یا داسې فکر وکړي، چې هغوی ما په لویو کسانو کې حساب کړي.

- له خپلو بچیانو سره په دې خاطر مینه کوم، چې رسول الله صلی الله علیه وسلم له ماشومانو سره مینه کوله.

- د کور په کارونو کې د دې په خاطر له مېرمنې سره مرسته کوم، چې رسول الله صلی الله علیه وسلم به کله د وخته کورته راغی، نو د کور په کارونو کې به یې له خپلې کورنۍ سره مرسته کوله.

- له مېرمنې او بچیانو سره د دې په خاطر خوش طبیعي کوم، چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي، چې له دوی سره په ښه خوله خبرې وکړئ او ښه چلند ورسره وکړئ.

- په کور کې مې بوټی یا ونه په دې خاطر کرمه، چې انسان یا ځاروی به ترې ګټه پورته کړي او لیدونکو ته دا منظره ښکلې ښکاره شي.

- خپل لیکلي فایلونه په دغه خاطر ښکلي کوم، چې لوستونکي ترې خوند واخلي.

- ښځه دې په دې خاطر په ځان ګوتې وهي او سینګار دې کوي، چې خاوند یې خوشحاله شي او نارینه په دې خاطر پاک

سو تره وګرځي، چې په لیدو یې مېرمن هم خوشحاله شي

- ساعت دديې لپاره په لاس کوم، چې د لمانځه وختونه پرې ګورم او د وخت قدر په پېژندلو کې به راسره همکاري وکړي

لنډه دا چې دا یو څو مثالونه ول، که نه نو امام غزالي رحمه الله په خپل کتاب (احیاء العلوم) کې ویلي، په دنیا کې هیڅ یو داسې کار نه شته، چې مونږ ورسره ښه نیت ملګری کړو او مخ پر وړاندې لاړ شو.

تردې پورې چې که ښځه او خاوند ددې په خاطر یو له بل څخه خوند واخلي، چې یو د بل حق ادا کوي، او له دې کار سره به د دواړو په لمنه تور داغ نه وي، بلکې دغه کارونه به یې ثواب ګڼل کېږي

پای

۳/۹/۱۳۹۳ قوس

جلال آباد خپل کور

وخت ۱۱ بجې، ۲۴ دقیقې

CamScanner